

NDIDIKE NKE IMEMMUỌ

Ndi Hibru 11:23-40.

IHEÒMÙMÙ 443

Nke Ndi etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "N'ihì na m'nēsìte na Gi gba ọsọ ichu usu ndi nāpunara madu ihe; Anamesite kwa na Chinekem wubiga mgbidi" (Abù Ọma 18:29).

Ọnọdụ Moses N'Akụkọ Ihe Garaaga

ISRAEL bụ mba ndị bụ orụ mgbe amụrụ Moses. Eze nyere iwu ka egbue ụmuntakiri nwoke niile, ma nnenanna Moses nwere okwukwe na Chineke wee kwerekwa na Chineke choro ka Moses di ndu; ya mere na nne ya zoro ya n'ugbo papyrus dọba ya n'etiti ami. Ada eze chotara ya wee kuru ya wee kuru ya dika nwa ya. O wee tolite n'ulo eze, a kuzikwara ya amamihe niile nke ndi Ijpt.

Mgbe o tolitere, Chineke gwara obi ya okwu banyere onodu ndi Israel n'ala Ijpt. O mara na ha naalusi olo ike n'ime brick, o wee choro inyere ha aka. O masiri ya irapu iheuto nke ezinaulo Fero n'ihì na o matara na ndu a di mkpumkpu nke ukwu, na ihe kachasi mkpa bu inwe njikere iga Eluigwe. Site n'okwukwe o matara uzọ nzoputa ahụ -- na Jisọs gaabia inwuwonu ka O wee gbaputa ndimmehie, wee jikere kwa ha iga n'Eluigwe. Nke ahụ were nnọọ okwukwe, n'ihì na Moses biri ndu ihe ra ka arọ 1,500 (otu puku arọ na arọ nari ise) tupu amuo Jisọs. Atumàatù mgbaputa ahụ Chineke gosiri Moses putara ya ihe di nnọọ mkpa karja irite uru ihe-uto nke mmehie na "nwa oge."

Ichuso Ihe Nke Eluigwe

O dighi ugwo di oké ukwu ikwu iji mee ka Eluigwe buru ebe obibi anyi. O buru na anyi enweghi ihe o bua anyi nwere iji nwee onu n'ua a -- ma o buru na anyi enweghiri ebeobibi nke aka anyi, o buru na anyi enwetubeghi ugboala ohuu, ma o buru na ndi mmadu adighi anabata iheoma anyi mere -- o buru na anyi ebie ndu naato Chineke uto, wee laa n'Eluigwe n'ikpeazu, o kwesiri ibindu otu ahụ.

Moses pururi inweta akunauba na ike di ka eze Ijpt, kama o kara ya mma inyere ha aka, bu ndi ahụ naanaraghi ya ka o we nwee ike ila n'Eluigwe. O were oké okwukwe ichi nde mmadu ato baa n'ozara, mgbe o nweghi uzọ o gaesi nye ha nri. Chineke agwawo ya gwa Fero: "Rapu ndim ka ha laa," Moses atughikwa egwu Fero. Fero pururi igbu ya n'ihì na o naeweta ogbaaghara n'etiti ndi oru ya, ma Moses kwere na Chineke gaechebe ya, Ya wee chebe kwa ya.

N'ihì na Moses nwere okwukwe, Chineke wee meghee uzọ n'osimiri uhie ka umu Israel wee gabiga n'ala akoro. Mgbe ndi-agma Ijpt gbaliri iso ha, mmiri gbagburu ha niile. Ha ekwenyeghi Chineke.

Nwaaturu Ngabiga

Chineke nyere ndi Israel iwu idebe ememe puru iche nke emechara naakpo Ngabiga. Ulo niile gaegbu nwaaturu nanweghi ntupo wee fesa kwa obara ya n'ibo onuzo ulo ha, wee rie nwaaturu ahụ, naeji ihe di icheiche nalu ilu na achicha ekoghiko. Obara ahụ na atuziaka n'obara Jisọs agaawusi n'otutu arọ naabia; ndi niile no kwa n'ulo n'ebe obara ahụ di n'ibo onuzo n'abali ahụ ka azoputara na ndu, ma etigburu okpara niile nke ezinaulo o bua n'Ijpt. Nke ahụ naewe nnọọ okwukwe: ikwere na obara anumanu efesara n'ibo onu-uzo ga-azoputa okpara ha na ndu. Ka ha ra bu ndi rubereisi natara ngozi nke ndu ahụ; ndi ahụ nupuruisi nwuru.

Nime iriarano (40) umu Israel waghari n'ozara, Chineke nyere ha nri zuru ha niile; akwa ha akaghi nka -- obuna di akpukpo-ukwu ha erichasighi na ije nile ha jere! Ma otutu ugbo ihe naadaputa nke naeme ndi ahụ ka ha ghara ikwenyere Chineke, ha wee nwuo. Nke ahụ bu ahuhụ ha tara.

Qdi da Nke Jeriko

Emesia, mgbe iriarano ha rapuru Ijpt gasiri, mba ahụ bu Israel wee malite iba n'ala Kenean. Jeriko bu obodo mbu ha lugburu n'agma. Chineke nyere ha udi iluagha puru iche iji nweta obodo ahụ. O siri ka ha naagba mgbidi obodo ahụ gburugburu ubochi asaa, n'ubochi nke asaa kwa ka ha gbaa kwa ya gburugburu ugbo asaa. Ndinchujà gaeburu ha uzọ, naebu kwa Igbe Ogbugbandu ahụ. Mgbe ha furu opi

ike ndi ahụ gaeti mkpu, mgbidi ahụ nile gaada kwa. Ha kwenyere Chineke, mgbidi ahu wee daa dika Joshua gwara ha. Mgbidi ahụ di elu nkeukwu, ewusikwara ya ike ka ndi naapunara mmadu ihe ghara inwe ike ibia na ya. Ha abuwori ihe naechebe ndi bi nime ya rue mgbe ahụ, kama ugbu a, site n'okwukwe, mgbidi Jeriko wee daa. Ebibiri ndi niile bi nime ya wezuga Rehab na ndi ezinaulo ya, onye zobere ndi nledoobodo Israel ahụ.

Okwukwe Gideon

Ka arọ n'aga otutu ndiozo kwekwara wee ritakwa ngozi Chineke n'uru. Nna Gideon naefe arusi, ma Gideon nwezuru okwukwe na Chineke na o gara bibisie arusi nna ya. Mgbe emesiri o chiri ndi agha gaa iluso ndi Midian na ndi Amalek ogu. Chineke gwara ya na ufodu ndi n'etiti ndi agha ya bu ndi naatujọ, si ka o zilaga kwa ha ulo. Puku mmadu iri abuo na abuo (22,000) lara azu! Ikekwa Gideon naecheri na ya enweghi otutu ndi agha na mbu, ma ugbu a ndi onwe erughi kwa otu uzo n'uzo ato! Ma Gideon kwere na Chineke gaenye ya mmeri. Chineke wee gwa ya ka o lee kwa ndi agha ya ule ozo, naani nari mmadu ato foduru ilughi nime ndi-agma Gideon -- ha enweghi kwa ngwaagha! Kama Gideon kwere na Chineke; mgbe ndi agha ya mekwara ihe agwara ha, Chineke nyere ha mmeri n'elu mba niile kpokotara imegide ha.

Barak, Samson, na Jefta bu ndi isi ozo no n'Israel n'oge ndi ikpe, ndi mere ihe echere naapughi ime; ma n'ebe Chineke no apuru ime ihe niile. Site n'okwukwe, ha meriri ndi iro ha.

Eze Ahu Bu Onye Ozuzaturu

Devid bu eze kachasi ukwu Israel nweworo. Etere ya mmanu ibu eze mgbe o bu nwaokoro nta; o wee chere ihe ra ka arọ iri tupu enyefee ya ochichi nke Israel n'aka. Nime arọ ndi ahụ, eze Sol chorọ igbu ya otutu mgbe, ma Devid kwere na Chineke gaanaputa ya, O wee naputa kwa ya.

Obuna mgbe Devid bu nwa naazaturu, Chineke nyere ya ike na obiike igbu anohia bear otu mgbe na odum na mgbe ozo na mgbe ha chorọ iburu aturu ya. Ozo kwa, mgbe Israel na Filistia naalu agha, mgbe o naenweghi kwa onye obi sirike iguzo n'iru okorokwu ndi Filistia ahụ, bu Golaiat, Devid chiri ebere ya na ihe o ji agba ya ga izute onyeagha ukwu ahụ. O siri Golaiat: "Gi onwe-gi newere mma-agma, were kwa ube, were kwa nkpunkpu ube, biakutem ma mu onwem newere aha JEHOVA nke usu nile nke ndi-agma biakute gi, bu Chineke nke usoro-agma nile nke Israel, Onye i taworo uta. Ubuchi ta ka JEHOVA gemechibido gi nye n'akam; m'getigbu kwa gi, wezuga isi-gi n'aru gi" (I Samuel 17:45, 46). Devid enweghi mmaagha, kama mgbe otu nkume o mara n'ebere ya kuturu okorokwu ahụ, o weere mmaagha Golaita bipu isi ya. Devid dere otutu Abu Oma anyi nwere na Baibul, naeto Chineke maka nnaputa ukwu Ya niile. Chineke luru Devid ihe ndia n'ihu na Devid kweere na Chineke.

Ndi Ozọ Kweere na Chineke

Umụ Hibru ato ahụ nime okoku nke naenwu ajo onwunwu bu ufodu ndi "menyuru ike oku." Daniel bu otu onye nime ndi Chineke kpuchitara onu odum. Elaija na Elaisha bu ndiamuma Chineke nwere udi okwukwe ahụ na Chineke na ha kpotere ndi nwuranwu mee kwa ka ha di ndu. Ndiozo kweere na Chineke, obuna mgbe anaazoputaghi ha; ha jikereri ihu ahuhu ma nwu kwa naenweghi obi abuo n'ebe Chineke no karija na ha gamejo Ya. Ndiozo ka "anwara onwunwa nke ihe-ochi na utari, e, tukwasi ihe ndia, nke agbu na ulo nkporo: aturu ha kume, akpawara ha, anwara ha, e were iru-nma-agma gbue ha; ha jere akpukpo aturu na akpukpo ewu nejeghari; ebe ha no na nkpa, anakpagbu ha, anemejo ha" (Ndi Hibru 11:36, 37). Ha jikere ita ahuhu ndia n'ihu na ha kweere na Chineke debere ha ebe obibi n'Eluigwe ma ha rapu uwa a. Ha ahubeghi Eluigwe, ma ha nwere okwukwe na Chineke.

Ndi nke Kraist egburu n'ihu okwukwe ha (martyrs) n'otutu ogbo garaaga no na anurionu ebighiebi n'ebe Jisos no. Otutu ndiozo ka gaenye kwa ndu ha; kama n'otu ntabianya mgbe ha rapuru uwa a, agaekpughere ha imamma nke Eluigwe nke gaaka ihe niile ukwu bu nke ha naapughi itule. O buru na o dakwasi anyi inwu maka okwukwe anyi, Jisos gaeguzo setipu aka Ya inara anyi mgbe anyi gaekubi ume ikpezu anyi. Anyi gaano n'izuike n'ebe Onyenweanyi no rue mgbe ebighiebi.

Pol tukwasikwara otu amaokwu ozo n'aha ndi dike nime okwukwe a. O siri na atumaatu nke nzoputa ezughioke na ha: o ka di ihe di mma diri anyi. Anyi bi n'oge nke anaawukwasi Mmuo Nso, nwere kwa Onyenkasiobi ahụ, n'ebe anyi no. Onye o bua nime anyi azoputaworo, dokwa nso ka

anaenye iwu ka o nata o wuwummiri nke Mmuo Nso. Lee udi oghere anyi nwere! Anyi puru ibu Nwunye ohuu nke Kraist ma o buru na anyi etozueogo aturuanya anyi. Atumaatu nke nzoputa ezughioke rue mgbe Jisos zitere Mmuo Nso n'Ubochi Pentikost, wee wuo ndi ahụ niile gbakotara n'Ulo Elu ahụ o wuwummiri nke Mmuo Nso. O bu olo diri anyi, dika o bu kwa oghere diri anyi, inata o wuwummiri nke Mmuo Nso, ka anyi wee nwee ike iluru Jisos olo ma nodu kwa na njikere mbge O gaabja.

AJUJU DI ICHEICHE

- 1 Olee otu nne Moses siri gosi na ya nwe okwukwe?
- 2 Olee ihe Moses roro kara ibi n'ulo eze?
- 3 Gini mere n'Ijpt n'abal ahụ ndi Israel rapuru?
- 4 Olee otu esi merie Jeriko?
- 5 Kwue ntakiri ihe gbasara ndu Gideon na olo ufodu o ji okwukwe luo.
- 6 Onye bu eze ahụ bu onye ozuzuturu? Kwue ufodu olo di mkpa o luru.
- 7 Olee ndi atubara nime okokwu naenwu ajo onwunwu ma oku eregha ha?
- 8 Onye ka atubaara odum ka o rie ma o merughu ya aru?
- 9 Gini mere ndi ahụ egburu n'ihu okwukwe ha (martyrs) mgbe egbusiri ha?
- 10 Gini mezuru atumaatu nzoputa ahụ?